

ПОЛА ВЕКА НАРОДНОГ УНИВЕРЗИТЕТА ТРСТЕНИК

Централна установа културе у Трстенику, Народни универзитет, прославља велики јубилеј–50 година постојања. Под именом Радички универзитет „Прва петолетка“, основан је 5. октобра 1961. године. Од тада ова установа, која се бави културном и образовном делатношћу, доживљавала је разне организационе и програмске трансформације, да би данас прерасла у модерну културно–образовну организацију под именом **Народни универзитет Трстеник**.

Раднички универзитет се првих година бавио образовањем кадрова за потребе ИХП „Прва петолетка“, да би 1975. године у његов састав ушли Центар за информисање и Заједница домова културе, чиме је створена велика, комбинована установа која се преко својих организационих јединица: Центра за културу, Центра за образовање, Центра за марксистичко образовање, Центра за информисање, Дома омладине и Заједничке службе, бавила комплетном културно–образовном делатношћу на територији Трстеника и трстеничке општине. Тада почињу и велики културни програми у новоизграђеном Дому културе. „Јефимијини дани“ који су покренути 1971. године, а потом преименовани у „Дане песникања и везиља“, трајали су до 1974. године и дали велики замах културном животу Трстеника. Центар за културу, у чијем саставу су били Дом културе, Матична библиотека, ликовна и музејска делатност, музичко образовање и домови културе у селима Стопања, Пољна, Медвеђа и Риљац, заједно са „Партизанском библиотеком“ у Великој Дренови, постаје, у правом смислу, стециште најразноврснијих облика културног стваралаштва, од богатог филмског, сценско–музичког и позоришног програма, ликовних изложби, археолошких радова, књижевних вечери, до аматеризма који се развија кроз рад драмског студија. На сцени Дома културе, поред КУД–а „Прва петолетка“, гостују и многи ансамбли из земље и иностранства. Богати културно–уметнички програми пратили су вишегодишње Републичко такмичење металских радника Србије. Осамдесетих година гостују београдска позоришта, биоскопске представе су одлично посећене, ређају се премијере „Драмског студија“... Захваљујући синдикату, тада моћне „Прве петолетке“, који је редовно откупљивао карте за своје раднике, велики број суграђана је пратио културна дешавања. Године 1984. спонтано се покреће још једна значајна културна манифестација, која касније прераста у републичке књижевне сусрете под именом „Савремена српска проза“, а 1991. године обнављају се „Јефимијини дани“. Осамдесете године су значајне за нашу установу и због тога што се у то време, у више наврата под руководством Центра за археолошка истраживања Филозофског факултета у Београду обављају ископавања у Страгарима и Пољни (Благотин) и проналазе значајни остаци из доба неолита. На Светог Саву, 2000. године, свечано је отворена зграда Музејске збирке, како би похрањивала и излагала богат археолошки, етнолошки и историјски материјал овога краја, брижљиво прикупљан и чуван у музејској делатности од 1983. године.

Распади и кризе који су погодили земљу утицали су и на рад Народног универзитета, који је по сили закона морао да преживљава нове организационе трансформације. Године 1994. Раднички универзитет „Прва петолетка“ преименован је у Народни универзитет Трстеник, који је конституисан као установа у области културе, образовања и информисања, а чији је оснивач локална самоуправа–Скупштина општине Трстеник. Исте године Музичко образовање је на основу Одлуке Министарства просвете Србије припојено Музичкој школи „Стеван Христић“ из Крушевца и постало одељење те школе у Трстенику. Године 1995. основана је Радио–телевизија Трстеник, којој је припојен Центар за информисање. 1997. године, у складу са Законом о библиотечкој делатности библиотека је издвојена из састава Народног универзитета и од стране СО Трстеник основана као посебна установа под именом Народна библиотека „Јефимија“ Трстеник, у чији састав је ушла и библиотека у Великој Дренови. Исте године формирана је и Културно просветна заједница, тако да су њој припојени неки домови културе у селима.

Данас се програм Народног универзитета реализује у оквирима центара: **Центар за образовање, Центар за културу, Музејска збирка, Ликовна култура, Аматерско позориште и Служба за рачуноводствене и правне послове.**

Врло значајна организациона јединица Народног универзитета, Центар за образовање, од оснивања па све до данашњих дана ради на стручном и додатном образовању деце, омладине и одраслих. Пратећи савремене светске трендове, годинама је радио на усавршавању своје делатности. Поред течајева страних језика за децу, почев од предшколског узраста па до омладине, ту су и течајеви страних језика за одрасле, као и разни облици компјутерских курсева од основних до специјализованих и разна стручна усавршавања за преко педесет различитих занимања. Установа броји 21–ог запосленог радника и велики број сарадника из различитих области. Народни универзитет је отворен за сарадњу са свим институцијама културе, културним посленицима, културно-уметничким друштвима, позоришним и другим кућама, средствима информисања и другим организацијама, институцијама и појединцима, увек уз тежњу афирмисања правих културних вредности. Директори који су прошли кроз ову установу, оставили су, у складу са околностима у којима су радили свој лични печат, а време је утиснуло неизбрисив траг у сећање полувековне генерације.